

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 16

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ ΧΩ ΔΕ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΝΟΜ. ΣΥΝΤ. ΚΑΙ ΚΩΔ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ: γ'
Ταχ. Δ/ση: Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδικας: 101 78 ΑΘΗΝΑ
TELEX:
TELEFAX:
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο: 64 28 969

Αθήνα, 13-6-1997

Αριθ. Πρωτ. Δ17γ/07/52/Φ.Ν.380

ΠΡΟΣ: Τους αποδέκτες του πίνακα
Διανομής

ΚΟΙΝ.:

ΘΕΜΑ: Αμοιβές μελετών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό δημοπρατούμενου έργου.

Με αφορμή διάφορα ερωτήματα υπηρεσιών, για το αν θα πρέπει να επανυπολογίζεται σε συνδυασμό με την έκπτωση της δημοπρασίας και το τυχόν προβλεπόμενο ποσό για αμοιβές σύνταξης συμπληρωματικών μελετών του έργου ή τροποποιήσεων της μελέτης του έργου, όπως προβλέπεται στην παρ.6 του άρθρου 1 του Ν.2229/94, η υπηρεσία μας υπέβαλε σχετικό ερώτημα στο Γραφείο του Νομικού Συμβούλου της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Σε απάντηση του ανωτέρω ερωτήματος εκδόθηκε η αριθμ. 272/97 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την οποία αποδεχόμαστε και σας την κοινοποιούμε κατωτέρω για ενημέρωσή σας.

Σύμφωνα με την γνωμοδότηση αυτή, η απάντηση που δίνεται στο ερώτημα αυτό είναι αρνητική και επομένως τα κονδύλια που περιλαμβάνονται για αμοιβές μελετών δεν θα πρέπει να σχετίζονται και να επανυπολογίζονται με βάση την έκπτωση της δημοπρασίας του έργου.

Πιο συγκεκριμένα γίνεται δεκτό ότι στις περιπτώσεις που η αμοιβή, των πριν ή κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου εκπονούμενων μελετών, με ευθύνη του Αναδόχου, προσδιορίζεται κατ'εφαρμογή των διατάξεων του Ν.2726/53 και των κατ'εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, δεν έχει εφαρμογή επί την αμοιβής αυτής ή υπό του αναδόχου προσφερθείσα έκπτωση, κατά τη δημοπρασία του έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησεως 272/97

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Συνεδρίαση 22-4-1997
Γ' Τμήμα

Σύνθεση

Προεδρεύων: Αριστομένης Κομισσόπουλος, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ. Κράτους

Νομικοί Σύμβουλοι: Ρίζος Αντωνακόπουλος, Κωνσταντίνος Βολτής, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νικόλαος Μαυρίκας, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Σπυρίδων Δελλαπόρτας.

Εισηγητής: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νομικός Σύμβουλος

Αριθμ. Ερωτήματος: Δ17γ/18/6/Φ.Ν.380/4-4-1997 της Δ/σης Νομοθετικού Συντονισμού και Κωδικοποίησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

Περίληψη ερωτήματος: Από τη Δ/ση Νομοθετικού Συντονισμού και Κωδικοποίησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, ερωτάται με το υπ'αριθμ. πρωτ. Δ17γ/18/6/Φ.Ν.380/4.4.97 έγγραφο, αν επί της προκύπτουσας αμοιβής των μελετών, οι οποίες συντάσσονται με ευθύνη των Αναδόχων και εγκρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία κατά τη διάρκεια ή και πριν την έναρξη κατασκευής των δημοσίων έργων, εφαρμόζεται η προσφερθείσα υπό του Αναδόχου έκπτωση για την κατασκευή του έργου και σε καταφατική περίπτωση, η έκπτωση αυτή θα υπολογισθεί επί των τιμών των αναλυτικών τιμολογίων, ή των τιμών δημοπρατήσεως του έργου.

Επί του ερωτήματος αυτού το Γ' Τμήμα του Ν.Σ.Κράτους γνωμοδότησε ως κατωτέρω:

Ι. α) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν.1418/84 η ανάθεση της κατασκευής των δημοσίων έργων γίνεται με βάση τη σχετική μελέτη, ενώ με τη σύμβαση επιτρέπεται να αναλάβει ο Ανάδοχος την αναγκαία συμπλήρωση ή προσαρμογή της μελέτης προς τις εμφανισθείσες συνθήκες του εδάφους τις οποίες τόσο η Υπηρεσία που δημοπράτησε το έργο, όσο και ο εργολήπτης κατά την υποβολή της προσφοράς αγνοούσαν η πιθανότητα δε αυτή αυξήθηκε υπό το καθεστώς του Ν.1418/84, σε σύγκριση με το προϊσχύσαν Ν.Δ. 1266/72, διότι ο Ν.1418/84 επιτρέπει τη δημοπράτηση κατασκευής των έργων με μόνη προϋπόθεση της ύπαρξη σχετικής μελέτης, ανεξαρτήτως του σταδίου της, ενώ το άρθρο 3 παρ. 4 του Ν.Δ. 1266/72 απαιτούσε για τη δημοπράτηση κατασκευής των έργων τη νόμιμη σύνταξη και έγκριση οριστικής μελέτης.

β) Οι μελέτες βάσει των οποίων δημοπρατούνται τα έργα των φορέων του άρθρου 1 του Ν.716/77, συντάσσονται από την ίδια την Υπηρεσία αν διαθέτει το κατάλληλο στελεχικό δυναμικό ή από μελετητές ή γραφεία μελετών που είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο μητρώο που

τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Ν.716/77.

Περαιτέρω, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ. 1 του προαναφερθέντος νόμου (716/77) η ιδιότητα του μελετητή αποκτάται διά της εγγραφής του στο μητρώο μελετητών και της χορηγήσεως πτυχίου μελετητού, ενώ σύμφωνα με την παρ. 2 περ. δ του ίδιου άρθρου, αποκλείονται της εγγραφής τους στο μητρώο μελετητών, μεταξύ των άλλων και οι κάτοχοι πτυχίου εργολήπτου δημοσίων έργων, τεχνικοί, οι οποίοι εγγράφονται στα οικεία μητρώα εμπειρίας κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και στην ανάλογη με τα προσόντα που διαθέτουν κατηγορία (ή κατηγορίες) και τάξη ή (τάξεις) δυνάμενοι να ιδρύσουν εργοληπτικές εταιρίες, οι οποίες ανάλογα με τα προσόντα που συγκεντρώνουν τα στελέχη τους και η υποδομή τους γενικότερα, εγγράφονται στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) κατά τα λεπτομερώς αναφερόμενα στα άρθρα 16 και 17 του Ν. 1418/84, όπως ισχύουν μετά τις γενόμενες τροποποιήσεις με το Ν. 2229/94 (Α. 138) και το Π.Δ. 368/94 (Α. 201).

Π. α) Η ανάθεση εκπονήσεως μελέτης δημοσίου έργου διέπεται κατά κύριο λόγο από το άρθρο 11 του Ν. 716/77, η οποία διαφέρει ουσιωδώς της αναθέσεως της κατασκευής ενός δημοσίου έργου.

Ειδικότερα, προκειμένου να ανατεθεί η εκπόνηση μιας μελέτης κατά τα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 7 του άρθρου 11 του Ν. 716/77, δεν γίνεται μειοδοτικός διαγωνισμός αλλά η ανάθεση γίνεται σ'αυτόν που κατά την κρίση της υπηρεσίας προσέφερε την αρτιότερη από τεχνικοοικονομική άποψη σε γενικές γραμμές λύση και η αμοιβή του επιλεγέντος μελετητή καθορίζεται με βάση τις διατάξεις περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών μελετητών (βλ. ν.δ. 2726/53) εκτός αν για τις σχετικές μελέτες δεν προσδιορίζεται αμοιβή κατά τις προηγούμενες διατάξεις οπότε αυτή προσδιορίζεται κατ'αποκοπή συμβατικώς.

β) Αντίθετα, σύμφωνα με το άρθρο παρ. 6 του Ν.1418/84, όπως ισχύει μετά τις γενόμενες προσθήκες με το άρθρο 4 παρ. 5 του Ν.2229/94 για την επιλογή του αναδόχου κατασκευής ενός δημοσίου έργου, λαμβάνεται υπόψη η προσφερόμενη έκπτωση επί του οικείου Προϋπολογισμού του Έργου. Αν όμως οι προσφερόμενες εκπτώσεις κρίνονται υπερβολικές καλούνται οι τρεις πρώτοι τουλάχιστον κατά σειρά μειοδοσίας να τις αιτιολογήσουν και αν οι αιτιολογήσεις δεν κριθούν πειστικές όχι μόνο δεν τους ανατίθεται η κατασκευή του έργου, αλλά τους επιβάλλονται οι αναφερόμενες στο άρθρο 1 περ. 5 του Ν. 2229/94 (όπως ισχύει), κυρώσεις.

III. Περαιτέρω, στο άρθρο 1 παρ. 13 του Ν. 2229/94 αναφέρεται κατά λέξη ότι "Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής έργου, ύστερα από διαγωνισμό, επανυπολογίζονται σε συνδυασμό με την έκπτωση, οι προβλεπόμενες δαπάνες για το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) την αναθεώρηση και γενικά, ο,τιδήποτε προβλέπεται πέραν της δαπάνης κατασκευής του έργου".

Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι οι επαναπροσδιορισμός του συνόλου των δαπανών του έργου επί τη βάσει του προκύπτονος μετά την εφαρμογή του ποσοστού εκπτώσεως και του τελικού προσδιορισμού του ύψους του προϋπολογισμού του έργου.

III. α) Αναφέρθηκε ήδη ότι ο τρόπος, για την ανάθεση εκπονήσεως μιας μελέτης έργου διαφέρει ουσιωδώς από τον τρόπο δημοπρατήσεως για την κατασκευή αυτού. Διότι στην πρώτη περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι δεν προσφέρουν έκπτωση, αλλά ισχύουν οι διατάξεις περί ελαχίστων ορίων αμοιβής των μελετητών κατ'εφαρμογή του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2726/53.

(Α.Π. 1269/78. Α.Π. 514/73 κλπ) και οι διατάξεις αυτές είναι δημοσίας τάξεως μη δυνάμενες να τροποποιηθούν με την ιδιωτική βούληση κατά τα άρθρα 3 και 174 του Α.Κ.

Ειδικά δε για το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. ο κανονισμός της αμοιβής των μελετητών μπορεί με αποφάσεις των Υπουργών Δημ. Έργων και Οικονομικών να ορισθούν κατώτερες από εκείνες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και οπωσδήποτε όχι ανώτερες, έχουν δε κατ'επανάληψη εκδοθεί σχετικές Υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες επιβάλεται μείωση υπέρ του Δημοσίου κατά ποσοστά 5 έως 15% και ως εκ τούτου ουδεμία, κατά νόμο περαιτέρω έκπτωση επί της ούτω προσδιοριζόμενης ελαχίστης αμοιβής του μελετητή είναι επιτρεπτή. Ενώ προκειμένου για τη δημοπράτηση κατασκευής του έργου προβλέπεται η δυνατότητα προσφοράς έκπτωσης επί του κατ'εκτίμηση προϋπολογισμού του δημοπρατούμενου έργου και Ανάδοχος αναδεικνύεται αυτός που προσφέρει την πλέον συμφέρουσα από οικονομοτεχνική άποψη λύση.

β) αν όμως, κατά την κατασκευή του έργου ανακύψει ανάγκη εκπονήσεως συμπληρωματικών ή νέων μελετών, η αμοιβή των οποίων δεν προβλέπεται στις διατάξεις του Κώδικα αμοιβών μηχανικών, τότε η αμοιβή προσδιορίζεται κατ'εύλογη κρίση και η εφαρμογή ή όχι της έκπτωσης της εργολαβίας εξαρτάται από τη συμφωνία των μερών (Κυρίου της μελέτης και Αναδόχου).

IV. Κατ'ακολουθία των προαναφερθέντων η απάντηση που αρμόζει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Γ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. στο υποβληθέν ερώτημα είναι **αρνητική**, ότι δηλ. στις περιπτώσεις που η αμοιβή των πριν ή κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου εκπονουμένων μελετών, με ευθύνη του Αναδόχου, προσδιορίζεται κατ'εφαρμογή των διατάξεων του Ν.2726/53 και των κατ'εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, δεν έχει εφαρμογή επ'αυτής η από του Αναδόχου προσφερθείσα έκπτωση κατά τη δημοπρασία ανάθεσης της κατασκευής του Έργου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 14-5-1997

Ο Προεδρεύων

Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Ο Νομικός Σύμβουλος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΚΟΜΙΣΟΠΟΥΛΟΣ